

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθμ. 233/2011
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Τμήματος ΣΤ'
Συνεδρίαση της 17^{ης} Μαΐου 2011**

Σύνοψη :

- Πρόεδρος** : Νικόλαος Μαυρίκας, Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.
- Νομικοί Σύμβουλοι** : Παναγιώτης Κιούσης, Αντώνιος Κλαδιάς, Νικόλαος Μουδάτσος, Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Βασιλική Πανταζή, Ανδρέας Ανδρουλιδάκης και Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης.
- Πάρεδροι** : Νικόλαος Δημητρακόπουλος
(γνώμες χωρίς ψήφο)
- Εισηγητής** : Νικόλαος Δημητρακόπουλος
- Ερώτημα** : Το υπ' αριθμ. πρωτ. 592/8891/Σχετ.1252/12364/ 29.6.2010 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης - Γενική Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης-Διεύθυνση Κρατικών Αυτοκινήτων και Επικοινωνιών-Τμήμα Κρατικών Αυτοκινήτων.
- Περίληψη Ερωτήματος** : Ερωτάται αν οι Ιερές Μητροπόλεις έχουν τη νομική μορφή του Ν.Π.Δ.Δ. και αν, μετά την έκδοση της υπ' αριθμ. 129/2534/4.2.2010 κοινής απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του Υφυπουργού Οικονομικών, περί κρατικών αυτοκινήτων, υπάγονται στις ρυθμίσεις της απόφασης αυτής.

Επί του ως άνω ερωτήματος το ΣΤ' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδότησε ως ακολούθως :

I.A. Κατά την παρ. 4 του άρθρου 1 του Ν. 590/1977 «Περί του Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος» (Α' 146): «Κατά τας νομικάς αυτών σχέσεις η Εκκλησία της Ελλάδος, αι Μοναί, η Αποστολική Διακονεία, ο ΟΔΕΠ, το ΤΑΚΕ, το Διορθόδοξον Κέντρον της Εκκλησίας της Ελλάδος, είναι Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.....».

B. Στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 1 του Ν.Δ. 2396/1953 «Περί κανονισμού χρήσεως και κινήσεως αυτοκινήτων οχημάτων του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως και των εν γένει Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» (Α' 117) ορίζεται ότι: «1. Δί' αποφάσεων του Προέδρου του Υπουργικού Συμβουλίου δημοσιευομένων εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύναται: α) να ορίζονται αι Υπηρεσίαι του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως, ή των εν γένει Νομικών Προσώπων Δημοσίου δικαίου ή Ειδικών Λογαριασμών ή Υπηρεσιών, έχουσών ιδίαν εκτός του Κρατικού Προϋπολογισμού διαχείρισιν, ή Τραπεζών ή Οργανισμών ή Επιχειρήσεων ή Εταιρειών Κοινής Ωφελείας, χρηματοδοτουμένων υπό του Δημοσίου ή συνδεομένων μετ' αυτού δια συμβάσεων, αίτινες θα συνανται να χρησιμοποιώσιν αυτοκίνητα Κρατικά ή μη, ως και να καταργήται ενδεχομένως υπάρχον δικαίωμα τούτων. β) Ομοίως να ορίζονται τα πρόσωπα εις αθα παρέχεται δικαίωμα χρήσεως Κρατικού αυτοκινήτου οχήματος, ως και να καταργήται οιονδήποτε σχετικόν δικαίωμα, γ) να καθορίζονται οι τύποι και αι κατηγορίαι των διατιθεμένων εκάστοτε αυτοκινήτων, ως και πάσα σχετική λεπτομέρεια, δ) να ρυθμίζονται τα της διαθέσεως εν γένει, κυκλοφορίας και ελέγχου κινήσεως των εν λόγω αυτοκινήτων οχημάτων, ε) να επιβάλλονται πάσης φύσεως απαγορεύσεις και περιορισμοί ως προς την χρήσιν των αυτοκινήτων και την κατανάλωσιν καυσίμων, στ) να συγκροτήται ειδική υπηρεσία, ης το προσωπικό θα λαμβάνεται δί' αποσπάσεως εξ άλλων υπηρεσιών προς παρακολούθησιν της τηρήσεων των θεσπιζομένων ως άνω διατάξεων και ήτις εφεξής εν τω Νόμω τούτω θα αποκαλήται Υπηρεσία Ελέγχου Κρατικών Αυτοκινήτων.-2. Αι ανωτέρω αποφάσεις δύνανται κατά τον αυτόν τρόπον να συμπληρούνται, τροποποιούνται, επεκτείνονται, περιορίζονται ή καταργούνται».

Σε εκτέλεση των ως άνω διατάξεων του άρθρου 1 του Ν.Δ. 2396/1953 εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 129/2534/4.2.2010 «Καθορισμός δικαιούχων χρήσης και ανώτατου ορίου κυβισμού Κρατικών Αυτοκινήτων και άλλες ρυθμίσεις σχετικές με τα Κρατικά Αυτοκίνητα» (Β' 108) απόφαση των Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, στα άρθρα 1, 3 περ. 1, 5 παρ. 1 και 16 της οποίας προβλέπονται τα εξής :

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης

Οι υπηρεσίες οι οποίες υπάγονται στις διατάξεις της παρούσας είναι αυτές που περιλαμβάνονται στο δημόσιο τομέα της παρ. 1 του άρθρου 51 του Ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101/Α '), όπως το άρθρο αυτό ισχύει.

Άρθρο 3

Πρόσωπα που εξυπηρετούνται με αυτοκίνητα, χωρίς αποκλειστική χρήση.

Με αυτοκίνητα, χωρίς αποκλειστική χρήση, εξυπηρετούνται:

α. .... ι. Οι Μητροπολίτες .....

Άρθρο 5

Επιτρεπόμενο ανώτατο όριο κυβισμού υπηρεσιακών αυτοκινήτων

Επιτρέπεται εφεξής η προμήθεια επιβατικών υπηρεσιακών αυτοκινήτων νέας αντιρρυπαντικής τεχνολογίας χαμηλών ρύπων, φιλικών προς το περιβάλλον, από την ΟΔΔΥ, από το ελεύθερο εμπόριο και με τη διαδικασία της χρηματοδοτικής μίσθωσης εφόσον πληρούν τις παρακάτω προδιαγραφές:

1. Για τα αυτοκίνητα πολιτικών υπηρεσιών:

α. 1600 cc, εκπομπής CO₂ μέχρι 160 gr/km, κατανάλωση βενζίνης μέχρι 7 lt ανά 100 km και κόστος έως 20.000 ευρώ για τα αυτοκίνητα:

1 9

β. 1400 cc, εκπομπής CO2 μέχρι 150 gr/km, κατανάλωση βενζίνης μέχρι 6,5lt ανά 100 km και κόστος έως 18.000 ευρώ για τα αυτοκίνητα που εξυπηρετούν:

1 ..... 10. Τους Μητροπολίτες .....

Άρθρο 16

Καταργούμενες διατάξεις

Από τη δημοσίευση της απόφασης αυτής καταργείται η αριθμ. 543/5543/2000 (ΦΕΚ 376/Β') κοινή απόφασή μας, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τις αριθμ. 298/6466/2003 (ΦΕΚ 434/Β'), 35/08/2006 (ΦΕΚ 221/Β') και 812/18504/2007 (ΦΕΚ 1339/Β') όμοιες».

Τέλος, στην παρ. 1 περ. β. του άρθρου 51 του Ν. 1892/1990 «Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (Α' 101), όπως ισχύει, ορίζεται ότι: «Ο κατά τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 δημόσιος τομέας περιλαμβάνει μόνο: α.....β. Τα κάθε είδους Ν.Π.Δ.Δ., εξαιρουμένων των Χρηματιστηρίων Αξιών, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Επιτροπής Εποπτείας της Ιδιωτικής Ασφάλισης, είτε αυτά αποτελούν οργανισμούς κατά τόπο είτε καθ' ύλην αυτοδιοίκησης...».

II. Στο υπ' αριθμ. πρωτ. 592/8891/Σχ. 1252/12364/29.6.2010 έγγραφο της υποβάλλουσας το υπό κρίση ερώτημα Υπηρεσίας γίνεται μνεία των προδιαληφθεισών διατάξεων, καθώς και του άρθρου 4 της κατά τα ανωτέρω καταργηθείσας υπ' αριθμ. οικ. 543/5543/24.3.2000 «Χρήση, κυκλοφορία και άλλα θέματα σχετικά με τα αυτοκίνητα - οχήματα των υπηρεσιών του δημοσίου τομέα» (Β' 376) κοινής απόφασης των Υφυπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών, το οποίο προέβλεπε ότι με τα αυτοκίνητα των υπηρεσιών τους εξυπηρετούνται, μεταξύ άλλων, ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος και οι Μητροπολίτες. Επίσης, εκτίθεται ότι οι Ιερές Μητροπόλεις και οι Ιερές Μονές όλης της χώρας ως Ν.Π.Δ.Δ. εμπίπτουν στις διατάξεις περί κρατικών αυτοκινήτων και έχουν προμηθευτεί κατά καιρούς από το ελεύθερο εμπόριο ή τον Ο.Δ.Δ.Υ. κρατικά αυτοκίνητα ή, μετά την υποβολή αιτημάτων, έχουν εκδοθεί αποφάσεις για διάθεση αυτοκινήτων προς χρήση από αυτές. Εντούτοις, επειδή

ετέθησαν (με έγγραφα της Ιεράς Συνόδου της Ελλάδος και των Ιερών Μητροπόλεων Καισαριανής, Βύρωνος και Υμηττού και Καλαβρύτων και Αιγιαλείας) διάφορα ερωτήματα προς την Υπηρεσία αναφορικά με την υπαγωγή στις διατάξεις της προαναφερθείσας υπ' αριθμ. 129/2534/4-2-2010 κοινής υπουργικής απόφασης των αυτοκινήτων που ανήκουν στις Ιερές Μητροπόλεις και δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό, ερωτάται ποια είναι η νομική μορφή αυτών.

III. Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις και ιδίως την παρ. 4 του άρθρου 1 του Ν. 590/1977, καθώς και την παγίως κρατήσασα στη θεωρία («Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου» Επ.Π Σπηλιωτόπουλου, δωδέκατη έκδοση, τ.Ι. σελ. 393-394) και στη νομολογία (βλ. ΣΤΕ 34/2009, ΣΤΕ 522/2008, ΣΤΕ 1818/2007, ΣΤΕ 3795/1990, ΑΠ (Ποιν) 778/2009, ΑΠ 248/1995, ΑΠ 375/1985, ΕΣ (Ολομ.) 196/2010 κλπ) άποψη, η Εκκλησία της Ελλάδος, οι Ιερές Μητροπόλεις και οι Ιερές Μονές χαρακτηρίζονται ως Ν.Π.Δ.Δ., διαρθρωμένα σε ιδιαίτερη ενότητα, διακρινόμενα από τη Δημόσια Διοίκηση λόγω της αυτονομίας τους έναντι αυτής, στα οποία, κατά κανόνα, τα όργανα του Κράτους δεν ασκούν εποπτεία, αφού η άσκηση της εκκλησιαστικής δραστηριότητας δεν περιλαμβάνεται στους σκοπούς της. Ο χαρακτηρισμός τους αυτός ως Ν.Π.Δ.Δ. αποσκοπεί στην προστασία τους, μέσω της άσκησης από αυτά δημόσιας εξουσίας και της υποβολής της διαχείρισής τους σε ελέγχους που διασφαλίζουν την περιουσία τους, με την επιφύλαξη της ύπαρξης εξαιρετικών ρυθμίσεων που προσιδιάζουν στον ιδιαίτερο χαρακτήρα τους, η δε νομοθετική εξουσία δύναται να προβαίνει στη θέσπιση κανόνων δεσμευτικών γι' αυτά στα πλαίσια του ισχύοντος Συντάγματος (Γνμδ ΝΣΚ 319/2008, 796/1991).

Περαιτέρω, στη διάταξη του άρθρου 1 της υπ' αριθμ. 129/2534/4.2.2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, ο κανονιστικός νομοθέτης, κάνοντας χρήση της παρεχομένης με την παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν.Δ. 2396/1953 νομοθετικής εξουσιοδότησης, όρισε ότι στο πεδίο εφαρμογής της απόφασης αυτής υπάγονται οι υπηρεσίες οι οποίες περιλαμβάνονται στο δημόσιο τομέα της παρ. 1 του άρθρου 51 του Ν. 1892/1990, όπως το άρθρο αυτό ισχύει, δηλαδή, μεταξύ άλλων, και τα κάθε είδους Ν.Π.Δ.Δ., εξαιρουμένων των Χρηματιστηρίων Αξιών, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Επιτροπής Εποπτείας της Ιδιωτικής Ασφάλισης, είτε αυτά

αποτελούν οργανισμούς κατά τόπο είτε καθ' ύλην αυτοδιοίκησης. Κατ' ακολουθία, οι Ιερές Μητροπόλεις, ως Ν.Π.Δ.Δ., περιλαμβάνονται στο δημόσιο τομέα της παρ. 1 του άρθρου 51 του Ν. 1892/1990 και γι' αυτό καταλαμβάνονται από το ρυθμιστικό πεδίο των διατάξεων της ως άνω κοινής υπουργικής απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 1 αυτής, όπως άλλωστε κατά τρόπο ανεπίδεκτο αμφισβήτησης προκύπτει και από τις ειδικότερες διατάξεις των περ. 1 του άρθρου 3 και περ. 10 της παρ. 1 του άρθρου 5 της εν λόγω απόφασης.

Επιπροσθέτως, για την ταυτότητα του νομικού λόγου, επισημαίνεται ότι οι υπηρεσίες του δημοσίου τομέα της παρ. 1 του άρθρου 51 του Ν. 1892/1990 ενέπιπταν στις ρυθμίσεις και της προϊσχύσασας υπ' αριθμ. οικ.543/5543/24.3.2000 παρόμοιας κατ' αντικείμενο κοινής υπουργικής απόφασης (άρθρο 1), η οποία, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε, καταργήθηκε ρητά με το άρθρο 16 της ανωτέρω απόφασης.

IV. Κατόπιν των προαναφερομένων το ΣΤ' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδοτεί ομόφωνα ότι οι Ιερές Μητροπόλεις έχουν τη νομική μορφή του Ν.Π.Δ.Δ. και υπάγονται στις ρυθμίσεις της υπ' αριθμ. 129/2534/4.2.2010 (Β'108) κοινής απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του Υφυπουργού Οικονομικών.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 30-5-2011

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Ο εισηγητής

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΥΡΙΚΑΣ

Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.